

รายงานผลการฝึกอบรมปฏิบัติการจัดทำแผนการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น
และการใช้งานระบบฐานข้อมูลทรัพยากร อพ.สธ.
ระหว่างวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน - ๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๖
ณ ห้องประชุมพวงชมพูและห้องประชุมพุระหง ชั้น ๕ อาคาร E - Park , M - Square
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

การดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น

เป้าหมาย : “ เพื่อพัฒนาบุคลากร อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากร ให้เกิดประโยชน์ถึงมหาชนชาวไทย ”

วัตถุประสงค์

๑. เข้าใจและเห็นความสำคัญของพันธุกรรมพืชและทรัพยากร
๒. ให้ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ จนเกิดประโยชน์ถึงมหาชนชาวไทย
๓. ให้มีระบบข้อมูลพันธุกรรมพืชและทรัพยากร สื่อถึงกันได้ทั่วประเทศ

ขั้นตอนการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น

๑. ดำเนินการจัดตั้งศูนย์โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
๒. จัดทำแผนปฏิบัติงาน/แผนงบประมาณโดยการตั้งงบประมาณรายจ่าย
๓. จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
๔. จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินโครงการฯ
๕. การดำเนินกิจกรรมงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น ๖ งาน

การดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่นตามมาตรฐาน อพ.สธ.

ด้านที่ ๑ การบริหารและการจัดการ

- อปท. ชุมชน และสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น
- แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
- การจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น
- วางแผนการบริหารและแผนการดำเนินงานการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น
- ดำเนินการตามแผน สรุปและประเมินผลการดำเนินงาน
- วิเคราะห์ผลและปรับปรุงพัฒนางาน
- รายงานผลการดำเนินงานให้ อพ.สธ. อย่างน้อยปี ละ ๑ ครั้ง

ด้านที่ ๒ การดำเนินงาน

การดำเนินกิจกรรมงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น ๖ งาน

งานที่ ๑ งานปกป้องทรัพยากรท้องถิ่น

การปกป้องทรัพยากรท้องถิ่น เป็นการนำพื้นที่สาธารณะประโยชน์มากำหนดขอบเขต เพื่อสำรวจทรัพยากร โดยการบอกตำแหน่งทรัพยากร ศึกษา เก็บตัวอย่าง บันทึกภาพ จัดทำทะเบียน ตลอดจนการดูแลรักษาทรัพยากรในพื้นที่ปกป้องทรัพยากรท้องถิ่น

ลำดับการดำเนินงาน

๑. กำหนดขอบเขตพื้นที่ และการสำรวจทรัพยากรในพื้นที่ปกปักทรัพยากรท้องถิ่น
๒. ทำผังแสดงขอบเขตพื้นที่ปกปักทรัพยากรท้องถิ่น
๓. ศึกษาทรัพยากรในพื้นที่ปกปักทรัพยากรท้องถิ่น
๔. ทำตัวอย่างทรัพยากรในพื้นที่ปกปักทรัพยากรท้องถิ่น
๕. ทำทะเบียนทรัพยากรในพื้นที่ปกปักทรัพยากรท้องถิ่น
๖. ดูแล รักษา ทรัพยากรในพื้นที่ปกปักทรัพยากรท้องถิ่น

งานที่ ๒ งานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น

การสำรวจเก็บรวบรวมและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านกายภาพ ชีวภาพ รวมทั้งวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของแต่ละท้องถิ่น ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน วิเคราะห์จัดทำเป็นระบบฐานข้อมูล

ลำดับการดำเนินการ

๑. เก็บข้อมูลพื้นฐานในท้องถิ่น (ใบงานที่ ๑)
๒. เก็บข้อมูลการประกอบอาชีพในท้องถิ่น (ใบงานที่ ๒)
๓. เก็บข้อมูลกายภาพในท้องถิ่น (ใบงานที่ ๓)
๔. เก็บข้อมูลประวัตินุ่บ้าน ชุมชน วิถีชุมชน (ใบงานที่ ๔)
๕. เก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์จากพืชในท้องถิ่น (ใบงานที่ ๕)
๖. เก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์จากสัตว์ในท้องถิ่น (ใบงานที่ ๖)
๗. เก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์จากชีวภาพอื่น ๆ ในท้องถิ่น (ใบงานที่ ๗)
๘. เก็บข้อมูลภูมิปัญญาในท้องถิ่น (ใบงานที่ ๘)
๙. เก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรและโบราณคดีในท้องถิ่น (ใบงานที่ ๙)
๑๐. จัดทำรายงานผลการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

งานที่ ๓ งานปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น

การปลูกรักษาทรัพยากรท้องถิ่น เป็นการจัดหาและรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น เช่น พืช สัตว์ ชีวภาพ ภูมิปัญญา เพื่อนำมาปลูกและรักษา ติดตามการเจริญเติบโต และการเปลี่ยนแปลง

ลำดับการดำเนินการ

๑. จัดหาและรวบรวมทรัพยากรท้องถิ่น
๒. ปลูกและการรักษาทรัพยากรท้องถิ่น
๓. ติดตามการเจริญเติบโต และการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรท้องถิ่น

งานที่ ๔ งานอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่น

การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่น เป็นการฟื้นฟู บำรุงรักษา ขยายพันธุ์การใช้ประโยชน์ ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

ลำดับการดำเนินการ

๑. ฟื้นฟู บำรุงรักษา ขยายพันธุ์เพิ่มขึ้นและแจกจ่ายในกับชุมชน ตำบล
๒. ใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างยั่งยืน เช่น การจัดการ
๓. ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากทรัพยากรในท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ ฯลฯ

งานที่ ๕ งานศูนย์ข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น

งานศูนย์ข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น เป็นการรวบรวม บันทึกข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น และมีระบบการจัดเก็บ และสืบค้นได้

ลำดับการดำเนินการ

๑. รวบรวมและการบันทึกทรัพยากรท้องถิ่น
๒. ระบบการจัดเก็บและสืบค้นได้

งานที่ ๖ งานสนับสนุนในการอนุรักษ์และจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

การสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรท้องถิ่น โดยการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ จากบุคคล หรือหน่วยงาน ในการอำนวยความสะดวกสำหรับการดำเนินงาน เพื่อส่งเสริม สืบสาน ส่งเสริมพัฒนาอย่างยั่งยืน

ลำดับการดำเนินการ

๑. สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
๒. สนับสนุนในเรื่องงานงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการอำนวยความสะดวกต่าง

ด้านที่ ๓ ผลการดำเนินงาน

- สภาพแวดล้อมทั่วไปของท้องถิ่นมีความสะอาด เป็นระเบียบ ร่มรื่น น่าอยู่
- บรรยากาศของท้องถิ่น
- บุคลากร มีคุณธรรม จริยธรรม
- ผลการดำเนินงานของ อปท. บุคลากร ดีเป็นที่ยอมรับ

การใช้งานระบบฐานข้อมูลทรัพยากร อพ.สธ.

งานศูนย์ข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น เป็นการรวบรวม บันทึกข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น และมีระบบการจัดเก็บ และสืบค้นได้

ลำดับการดำเนินงาน

๑. รวบรวมและการบันทึกข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น (ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ ทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา)
๒. ระบบการจัดเก็บและสืบค้นได้ (เอกสารและคอมพิวเตอร์) โดยจะมีการบันทึกข้อมูลในระบบฐานทรัพยากร อพ.สธ. <https://database.rspg.co.th/login>

การนำไปใช้ประโยชน์

๑. ข้อมูลทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ ทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา
๒. ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ ขึ้นทะเบียนข้อมูลทรัพยากรฐานข้อมูล
๓. จัดเก็บอย่างเป็นระบบและมีการแสดงผลอย่างเป็นระเบียบ
๔. งานอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่น งานศูนย์ข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น